

ΡΑΜΙΖ ΑΛΙΑ

**Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ -
ένα πρόβλημα
που ζητάει λύση**

ΕΚΔΟΣΗ "ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ"

ΑΘΗΝΑ 1986

Ο σημερινός αστικός και ρεβιζιονιστικός καπιταλιστικός κόσμος βρίσκεται σε μια ολόπλευρη κρίση. Η βάση και το εποικοδόμημά του έχουν κλωνιστεί εξ αιτίας της όξυνσης των αντιθέσεων που χαρακτηρίζουν την εποχή μας. Η δυσαρέσκεια των μαζών, η οποία καθρεφτίζεται στις αναρίθμητες απεργίες, τις εξεγέρσεις των εργαζομένων ως τους ένοπλους απελευθερωτικούς αγώνες των λαών, οδήγησε στο να χάνεται το έδαφος κάτω από τα πόδια των ιμπεριαλιστών, της αντιδραστικής μπουρζουαζίας, των ρεβιζιονιστών και όλων των εχθρών των λαών.

Σήμερα η υπόθεση της πραγματοποίησης της επανάστασης είναι ο κύριος σκοπός της στρατηγικής της ταξικής πάλης του προλεταριάτου και των καταπιεζομένων μαζών. Στο 7ο Συνέδριο του Κόμματος Εργασίας Αλβανίας ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα είπε: "Ο κόσμος βρίσκεται σε μια φάση που η υπόθεση της επανάστασης και της απελευθέρωσης των λαών δεν είναι μόνο πόθος και προοπτική, μα και πρόβλημα που ζητάει λύση" (Ενβέρ Χότζα, Εκθεση στο 7ο Συνέδριο του ΚΕΑ, σελ. 199, Αθήνα 1976). Αυτό το συμπέρασμα εκφράζει μια μεγάλη αλήθεια, που προκύπτει από τη μαρξιστική - λενινιστική ανάλυση της σημερινής κατάστασης και της πρόσφατης ανάπτυξης του καπιταλιστικο - ρεβιζιονιστικού συστήματος.

Το ποιο χαρακτηριστικό γνώρισμα της εποχής μας είναι η διεύρυνση και το βάθαιμα του γενικού επαναστατικού προτσές στον κόσμο. Σήμερα δεν υπάρχουν πλέον ζώνες και χώρες, που να μην έχουν αγκαλιαστεί απ το παγκόσμιας έκτασης αυτό προτσές. Στο καπιταλιστικό - ρεβιζιονιστικό σύστημα δεν υπάρχει πλέον καμιά σαφής διαχωριστική γραμμή μεταξύ των μετώπων και των μετόπισθεν, δεν υπάρχουν τελείως ίσιες χώρες χωρίς πλέον επαναστατικά τραντάγματα, χώρες στις οποίες το σύστημα της εκμετάλλευσης να είναι σταθερό και σίγουρο.

Οι εστίες των επαναστατικών κινημάτων και των επαναστατικών εκκρήξεων σ όλα τα σημεία της υδρογείου είναι αντικειμενικά κρίκοι μιας μοναδικής, ενιαίας αλυσίδας του παγκόσμιου επαναστατικού προτσές, που έφερε στο χείλος του γκρεμού το σύστημα της εθνικής και κοινωνικής καταπίεσης. Οι επαναστατικές δυνάμεις παντού, όπου δρουν, είναι ενωμένες σ ένα μέτωπο παγκόσμιου επαναστατικού αγώνα ενάντια στους κοινούς εχθρούς — τον ιμπεριαλισμό, το σοσιαλιμπεριαλισμό και όλη την αντίδραση.

Η γνώση της ενότητας του παγκόσμιου επαναστατικού προτσές είναι πολύ σπουδαίο γεγονός για να κατανοηθεί, πόσο μεγάλες είναι οι δυνατότητες για τις συμμαχίες των επαναστατικών δυνάμεων σε διεθνές επίπεδο, όπως και για την επεξεργασία της γενικής στρατηγικής της επανάστασης, η οποία να συνδέει και να συγχωνεύει τις εκκρήξεις του επαναστατικού κινήματος των διαφόρων χωρών σ ένα μοναδικό προτσές πάλης για την ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος και τη νίκη της εθνικής ανεξαρτησίας.

ΚΑΘΕ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ - ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΟ ΡΕΒΙΖΙΟΝΙΣΜΟ

Η πάλη μεταξύ των μαρξιστών - λενινιστών από τη μια και των αστών ιδεολόγων και των διαφόρων οπορτουνιστών από την άλλη επικεντρώνεται σήμερα, όπως και στο παρελθόν, στο πρόβλημα κλειδί: Είναι ή όχι αναγκαία η επανάσταση για το μετασχηματισμό της κοινωνίας, υπάρχουν ή όχι οι όροι για την επανάσταση και τη νίκη της, είναι οπωσδήποτε αναγκαία η χρησιμοποίηση της επαναστατικής βίας ή μπορεί αυτός ο μετασχηματισμός να επιτευχθεί με τον κοινοβουλευτικό ρεφορμιστικό δρόμο; Η στάση απέναντι σ αυτό το ζωτικό, για το προλεταριάτο και όλους τους εκμεταλλεζόμενους και καταπιεζόμενους, πρόβλημα αποτελεί και σήμερα τη βασική διαχωριστική γραμμή μεταξύ των μαρξιστών - λενινιστών από τη μια πλευρά και των οπορτουνιστών και ρεβιζιονιστών όλων των αποχρώσεων από την άλλη πλευρά.

Οι οπορτουνιστές της προδοτικής 11ης Διεθνούς κερδοσκοπώντας με τις αλλαγές, τις οποίες έφερε το πέραςμα του καπιταλισμού στο τελευταίο και ανώτατο στάδιό του, τον ιμπεριαλισμό, διεκήρυσσαν, ότι αυτός είναι ένα στάδιο κατά το οποίο ο καπιταλισμός μετατρέπεται αυθόρμητα, χωρίς ταξική πάλη και χωρίς επανάσταση σε σοσιαλισμό. Η εποχή των επαναστάσεων, των κόκκινων σημαιών και των διαδηλώσεων πέρασε για πάντα, έλεγε ο Μπερστάιν, και κήρυξε τη μαρξιστική θεωρία για τον καπιταλισμό και την προλεταριακή επανάσταση σαν απαρχαιωμένη.

Όμως μετά από λίγο τα "προγνωστικά" αυτά ανασκευάστηκαν τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη. Ο Β.Ι. Λένιν ξεσκέπασε αυτούς τους εχθρούς της επανάστασης, με το να δείξει, ότι ο ιμπεριαλισμός είναι σάπιος καπιταλισμός, καπιταλισμός που πεθαίνει, είναι η παραμονή της προλεταριακής επανάστασης, απέδειξε, ότι το συμπέρασμα του Μαρξ, ότι ο κόσμος μπο-

ρεί να αλλάξει μόνο με επανάσταση είναι όπως και πριν σωστό και ισχύει. Ο Ι.Β. Στάλιν υπογράμμισε την ουσία του λενινισμού, εκείνο που είναι το σπουδαίο σ' αυτόν, όταν έγραψε: "Ο λενινισμός είναι ο μαρξισμός της εποχής του ιμπεριαλισμού και της προλεταριακής επανάστασης. Ακριβέστερα: Ο λενινισμός είναι η θεωρία και η ταχτική της προλεταριακής επανάστασης γενικά, η θεωρία και η ταχτική της δικτατορίας του προλεταριάτου ειδικά" (Ι.Β. Στάλιν, Έργα, τόμος 6ος, σελ. 81). Ο θρίαμβος της μεγάλης σοσιαλιστικής επανάστασης του Οκτώβρη το 1917 στη Ρωσία απέδειξε στην πράξη την ορθότητα της λενινιστικής θεωρίας της επανάστασης. Επίσης επισφράγισε τη νίκη του λενινισμού επί του οπορτουνισμού.

Από δω και ύστερα ο λενινισμός έγινε σημαία και νικηφόρα θεωρία, που εμψύχωνε και καθοδηγούσε όλους τους πραγματικούς επαναστάτες στις μάχες για την προετοιμασία και τη νίκη της επανάστασης. Και πραγματικά η ιστορία, κατά τη διάρκεια και μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, γνώρισε μια ολόκληρη σειρά αντιιμπεριαλιστικών και προλεταριακών λαϊκών επαναστάσεων, που επιβεβαίωσαν, ότι και σε κείνη την περίοδο η λενινιστική θεωρία της επανάστασης δεν έχασε τίποτε από τη ζωτικότητα της. Η νίκη αυτών των επαναστάσεων και ιδιαίτερα των επαναστάσεων, που οδήγησαν στη δημιουργία του σοσιαλιστικού στρατοπέδου, και μαζί μ' αυτές η νίκη της επανάστασης στη χώρα μας, συγκλόνισαν συθέμελα το διεφθαρμένο καπιταλιστικό σύστημα. Αυτό το γεγονός ώθησε τον ιμπεριαλισμό και την αντίφραση να δυναμώσει την πάλη από τα μέσα και από τα έξω ενάντια στο σοσιαλισμό και το επαναστατικό κίνημα, παροτρύνοντας και δραστηριοποιώντας τον οπορτουνισμό και το ρεβιζιονισμό, που εκ νέου έστρεψαν τα χτυπήματά τους ενάντια στη μαρξιστική - λενινιστική θεωρία της επανάστασης.

Αυτό το έκανε ο Μπράουντερ, ο οποίος διακήρυξε ανοιχτά ότι με τη λενινιστική ιδέα της επανάστασης τελειώσαμε. Αυτό έκαναν αργότερα οι γιουγκοσλάβοι ρεβιζιονιστές, που επετέθησαν ενάντια στα λενινιστικά διδάγματα της επανάστασης και διεκήρυξαν ότι στην εποχή μας το πέρασμα στο σοσιαλισμό μπορεί να γίνει αυθόρμητα, εξελικτικά. Σύμφωνα μ' αυτούς τους αποστάτες το αστικό σύστημα οδηγείται από την ίδια την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων να προχωρήσει στο σοσιαλισμό, οι οποίες ανοίγουν το δρόμο στους σοσιαλιστικούς μετασχηματισμούς.

Ενάντια στη μαρξιστική - λενινιστική θεωρία της επανάστασης ξεσηκώθηκαν και όλα τα άλλα ρεύματα του σύγχρονου ρεβιζιονισμού, οι χρονοσωφικοί ρεβιζιονιστές, οι ευρωκομμουνιστές και οι άλλοι. Κερδοσκοπώντας με τις "αλλαγές", που έχουν συμβεί στην κοινωνία, με το αυξανόμενο βάρος του κρατικομονοπωλιακού κεφαλαίου, την πρόοδο της επιστήμης, της τεχνικής, του πολιτισμού, κλπ., προσπαθούν να αποδείξουν, ότι οι λενινιστικές θέσεις για την επανάσταση έχασαν την ισχύ τους και συνιστούν λογίων - λογίων ρεφορμιστικές συνταγές για να φράξουν το δρόμο στην επανάσταση.

Με το σοσιαλδημοκρατικό περιεχόμενο της ρεφορμιστικής τους πολιτικής δεν αποκαλύπτουν την εχθρότητά τους απέναντι στο λενινισμό μόνο οι ρεβιζιονιστές τύπου Καρίλιο, οι οποίοι απορρίπτουν ανοιχτά το λενινισμό, αλλά και εκείνοι τύπου Μπερλίγκουερ, Μαρσαί, Μπρέζνιεφ, οι οποίοι συγκαλύπτουν την πλήρη απομάκρυνσή τους απ' αυτόν, ενώ αφαιρούν από το λενινισμό το πιο ουσιαστικό — τη θεωρία της προλεταριακής επανάστασης και της δικτατορίας του προλεταριάτου. Η κινέζικη παραλλαγή του σύγχρονου ρεβιζιονισμού στην πάλη της ενάντια στο λενινισμό, με το να αντιπαραθέτει σ' αυτόν τη λεγόμενη "σκέψη Μάο Τσε Τούνγκ" και το προϊόν της, τη θεωρία των "τριών κόσμων", η οποία σημαίνει πλήρη άρνηση της επανάστασης, προχωρεί πιο πέρα απ' όλους τους πριν απ' αυτή ρεβιζιονιστές.

Δε μπορεί κανείς να είναι πραγματικός λενινιστής όταν ξεχνά ή δεν αποδέχεται το πιο βασικό στο λενινισμό, τη θεωρία της επανάστασης, αυτή τη θεωρία που μένει πάντα νέα και επίκαιρη, γιατί η καταπίεση και εκμετάλλευση δε μπορούν διαφορετικά να εξαλειφθούν παρά μόνο με την επανάσταση. Κάθε απομάκρυνση από το νόμο της επανάστασης οδηγεί στο ρεβιζιονισμό. Γι' αυτό ένα από τα πιο σπουδαία καθήκοντα των μαρξιστών - λενινιστών επαναστατών στην εποχή μας είναι η συνεπής υπεράσπιση και εφαρμογή της μαρξιστικής - λενινιστικής θεωρίας της επανάστασης.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΜΟΝΟ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ο Μαρξ και ο Ένγκελς, ξεκινώντας από την υλιστική αντίληψη της ιστορίας, απέδειξαν ότι η αντικατάσταση των παλιών παραγωγικών σχέσεων με τις νέες δε μπορεί αλλιώς να πραγματοποιηθεί παρά μόνο με την επανάσταση. Αυτό το χαρακτήρισαν έναν νόμο, ο οποίος δρα με την ίδια αυστηρότητα όπως οι νόμοι της φύσης. Ο Λένιν ανέπτυξε παραπέρα τα διδάγματα

του Μαρξ και του Ενγκελς και απέδειξε, ότι αυτός ο νόμος ισχύει και στη φάση του ιμπεριαλισμού, γιατί όλες οι προϋποθέσεις που κάνουν αναπόφευχτη την επανάσταση οριμάζουν παραπέρα. Γι' αυτό όρισε την εποχή μας σαν εποχή της κατάρρευσης του καπιταλισμού και της νίκης των προλεταριακών επαναστάσεων.

Τα διδάγματα του Λένιν έχουν και στις μέρες μας πλήρη ισχύ. Η σημερινή καπιταλιστική κοινωνία αναπτύσσεται σύμφωνα με τους ίδιους αντικειμενικούς νόμους, για τους οποίους μίλησαν ο Μαρξ και ο Λένιν, και η ανατροπή της μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσω της επανάστασης.

Τη θέση, ότι η σημερινή κοινωνία αναπτύσσεται σύμφωνα με τους αντικειμενικούς νόμους που ανακάληψαν οι κλασικοί του μαρξισμού - λενινισμού, υπεράσπισε ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα στο 7ο Συνέδριο του Κόμματος Εργασίας Αλβανίας. Αυτό το βασικό πρόβλημα το διαπραγματεύτηκε πλέρια στο έργο του "Ιμπεριαλισμός και επανάσταση". Όπως στο 7ο Συνέδριο και στο έργο "Ιμπεριαλισμός και επανάσταση" ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα τονίζει, ότι οι λαοί και οι εργαζόμενες μάζες μπορούν μόνο με επανάσταση να πετύχουν τους μεγάλους σκοπούς τους, την απελευθέρωση από την εκμετάλλευση και την καταπίεση, ότι οι προοπτικές της επανάστασης δεν επισκιάζονται από το χρόνο, αλλά αντίθετα γίνονται όλο και πιο καθαρές. Η επανάσταση βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη σαν το πιο σπουδαίο και το πιο οξύ πρόβλημα της εποχής μας.

Αυτό το συμπέρασμα βασίζεται πλέρια στη λενινιστική θεωρία του ιμπεριαλισμού, στη βαθιά επιστημονική ανάλυση του Λένιν των κύριων αντιθέσεων του καπιταλισμού στο ιμπεριαλιστικό στάδιο ανάπτυξής του. Στο έργο του "Ιμπεριαλισμός και επανάσταση" ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα αναλύει στο σύνολό της τη σημερινή ανάπτυξη του κόσμου και δείχνει, ότι οι αντιθέσεις αυτές δεν εξαφανίστηκαν, ότι υπάρχουν παραπέρα, ότι δεν έγιναν πιο αδύνατες και δε μπορούν να ξεπεραστούν αν δεν ξεπεραστεί το πλαίσιο του καπιταλιστικού συστήματος.

Η βασική αντίθεση ολόκληρου του καπιταλιστικού συστήματος, αυτή μεταξύ του κοινωνικού χαρακτήρα της παραγωγής και του ατομικού καπιταλιστικού χαρακτήρα της ιδιοποίησης, η οποία καθορίζει την αντικειμενική αναγκαιότητα της σοσιαλιστικής επανάστασης έχει όσο ποτέ άλλοτε βαθύνει. Η πιο σπουδαία ιδιαιτερότητα, που χαρακτηρίζει το σημερινό ιμπεριαλισμό είναι η μεγάλη ανάπτυξη του κρατικομονοπωλιακού καπιταλισμού και η γέννηση και η εξάπλωση των πολυεθνικών εταιριών και των άλλων διεθνών οικονομικών οργανισμών, που μαρτυρούν έναν υψηλό βαθμό καπιταλιστικής κοινωνικοποίησης της παραγωγής όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Αυτά τα φαινόμενα του σημερινού ιμπεριαλισμού δεν εξαλείφουν καθόλου την ατομικοκαπιταλιστική ιδιοποίηση, αντίθετα αυτή η ιδιοποίηση συγκεντρώνεται ολοένα και περισσότερο στα χέρια μιας χούφτας μονοπωλιστών, οι οποίοι κυριαρχούν σ' ολόκληρη την κοινωνία. Το αστικό κράτος, με το να δημιουργεί τον κρατικό οικονομικό τομέα, δεν αλλάζει το χαρακτήρα του σαν εκπροσώπου του συνόλου της τάξης των καπιταλιστών, το οποίο εκφράζει και προστατεύει τα συμφέροντά της.

Ο κρατικομονοπωλιακός καπιταλισμός, με τον οποίο οι εχθροί της επανάστασης κερδοσκοπούν, ούτε "μια νέα φάση είναι", η οποία ξεπερνάει τη φάση των επαναστάσεων" ούτε "ακόμα περισσότερο έμβρυο της σοσιαλιστικής κοινωνίας" είναι στα σπλάχνα του καπιταλισμού, όπως λέει ο αποστάτης Καρίλιο και οι άλλοι σύγχρονοι ρεβιζιονιστές. Είναι μια μορφή ύπαρξης του σημερινού καπιταλισμού, η οποία δε μετριάζει τις ανταγωνιστικές αντιθέσεις του ιμπεριαλισμού, αλλά τις βαθαίνει παραπέρα προετοιμάζοντας ακόμα πληρέστερα τους υλικούς όρους της προλεταριακής επανάστασης. Ο Λένιν γράφει: "... Το πιο διαδομένο λάθος είναι ο αστικορεβιζιονιστικός ισχυρισμός πως τάχα ο μονοπωλιακός ή κρατικομονοπωλιακός καπιταλισμός δεν είναι πια καπιταλισμός, πως μπορεί ήδη να ονομάστεί "κρατικός σοσιαλισμός" και τα παρόμοια" (Β.Ι. Λένιν, Έργα, τόμος 33ος, σελ. 67 - 68).

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες δεν οξύνεται μόνο διαρκώς η αντίθεση μεταξύ εργασίας και κεφαλαίου, μεταξύ προλεταριάτου και μπουρζουαζίας, αλλά και η αντίθεση μεταξύ των πλατιών λαϊκών μαζών της πόλης και του χωριού και των μεγάλων καπιταλιστικών μονοπωλίων, τα οποία κυριαρχούν σ' ολόκληρη την πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, παράλληλα με την προετοιμασία των υλικών προϋποθέσεων, διευρύνεται και η κοινωνική βάση της σοσιαλιστικής επανάστασης, για τη νίκη της οποίας τώρα δεν ενδιαφέρονται μόνο οι προλετάριοι και οι φτωχοί αγρότες, αλλά και τα πλατιά μικροαστικά στρώματα της

πώλης και του χωριού και ένα μέρος της προσθευτικής διανοήσης που καταπιέζονται, εκμεταλλεύονται και καταστρέφονται από τα μεγάλα μονοπώλια. Η μεγάλη οικονομική και χρηματιστική κρίση, που έχει αγκαλιάσει την καπιταλιστική και ρεβιζιονιστική κοινωνία έχει επιδεινώσει ακόμα περισσότερο τις κοινωνικές πληγές της και έχει αυξήσει τη δυσσυνέκεια των πλατιών μαζών απέναντι στην παντοδύναμη κυριαρχία των μονοπωλίων. Ποτέ ως τώρα δεν υπήρξε μια τόσο μεγάλη εκμετάλλευση, μια τόσο ωμή καταπίεση, μια τόσο απάνθρωπη καταστροφή της προσωπικότητας των εργαζομένων και των λαών. Σήμερα η πρόοδος της επιστήμης και της τεχνικής, η ανάπτυξη της τέχνης και του πολιτισμού χρησιμοποιούνται όσο ποτέ άλλοτε για να εντείνουν την εκμετάλλευση της εργατικής τάξης και των εργαζομένων μαζών και για να τις εξουθενώσουν πνευματικά και ηθικά.

Ο ιμπεριαλισμός δε χαρακτηρίζεται μόνο από την κυριαρχία των μονοπωλίων και της χρηματιστικής ολιγαρχίας, αλλά και από την εξαγωγή κεφαλαίου σε άλλες χώρες, ιδιαίτερα στις λιγότερο αναπτυγμένες. Ετσι έχει γίνει ο πιο άσπλαχνος εκμεταλλευτής εκατομμυρίων και εκατομμυρίων ανθρώπων, των λαών ολόκληρων Ηπείρων. Σε αυτή τη βάση βαθαίνει διαρκώς και η άλλη αντίθεση, η αντίθεση μεταξύ μιας χούφτας των λεγόμενων "πολιτισμένων" κυρίαρχων χωρών και των λαών των καταπιεζομένων και εξαρτημένων χωρών, η οποία οξύνει την επαναστατική κρίση σε αυτές τις χώρες και συντελεί στην ανάπτυξη των εξεγέρσεων των μαζών και του αντιιμπεριαλιστικού και εθνικού απελευθερωτικού αγώνα.

Βέβαια, μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο κατέρρευσε η παλιά αποικιοκρατία, και πολλές χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής απόχτησαν την εθνική ανεξαρτησία. Όμως αυτές οι αλλαγές δεν εξάλειψαν την αποικιοκρατική εκμετάλλευση και καταπίεση. Αντίθετα, αυτές έγιναν πιο ωμές. Τη θέση της παλιάς, δυσφημισμένης και από τους λαούς μισημένης αποικιοκρατίας πήρε η νεοαποικιοκρατία, η οποία έχει τους ίδιους σκοπούς, αλλά χρησιμοποιεί νέους δρόμους, νέες ραφιναρισμένες και συγκαλυμένες μέθοδους και μαρφές. Στη θέση των παλιών αποικιοκρατικών δυνάμεων μπήκαν τώρα οι νέες αποικιοκρατικές δυνάμεις, οι ΕΠΑ και η σοσιαλιμπεριαλιστική Σοβιετική Ένωση, οι οποίες τώρα έχουν γίνει οι πιο μεγάλοι διεθνείς εκμεταλλευτές. Η εφαρμογή της νεοαποικιοκρατίας από τις δυο υπερδυνάμεις, και μαζί μ' αυτές από τις άλλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, όπως Γερμανία, Αγγλία, Γαλλία, Ιαπωνία και σε λίγο και της Κίνας, και ο ασυγκράτητος ανταγωνισμός για κυριαρχία, ηγεμονία και σφαίρες επιρροής, ο ανταγωνισμός των πολυεθνικών εταιριών και των μεγάλων μονοπωλιακών ενώσεων στην πάλη για ανώτατα κέρδη αύξησαν σε αφάνταστο βαθμό την εκμετάλλευση και την καταπίεση των λαών. Οι "βοήθειες", οι πιστώσεις, οι επενδύσεις κεφαλαίων, οι κοινές εταιρίες των ιμπεριαλιστών και των σοσιαλιμπεριαλιστών δεν αποτελούν συμβολή στην ανάπτυξη και την πρόοδο των καθυστερημένων χωρών, αλλά πολύ περισσότερο είναι νέες αλυσίδες σκλαβιάς γι αυτές, για να τους ρουφήξουν το αίμα, να λεηλατήσουν τον πλούτο τους, για να τις υποτάξουν και να τις γονατίσουν. Για τα συμφέροντα του παγκόσμιου κεφαλαίου υποκινούνται πόλεμοι και έριδες μεταξύ των λαών, όπως συνέβηκε στη Μέση Ανατολή, στη Νότια Ασία, την Αφρική και αλλού συμβαίνει.

Η εφαρμογή της νεοαποικιοκρατίας, ο αγώνας όλων των ιμπεριαλιστικών χωρών για να αποκομίσουν όσο το δυνατό πιο πολύ κέρδος για τον εαυτό τους δε βαθαίνει μόνο την αντίθεση μεταξύ των διαφόρων ιμπεριαλιστών και των λαών, αλλά οξύνει στο έπακρο και την αντίθεση μεταξύ των ίδιων των καπιταλιστικών και ρεβιζιονιστικών κρατών. Είναι γεγονός ότι οι αντιθέσεις, οι διαφωνίες και οι έριδες μεταξύ του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και του σοβιετικού σοσιαλιμπεριαλισμού, της ΕΟΚ σαν συνόλου και των μελών της ιδιαίτερα, της Ιαπωνίας, κλπ. παρά τις μεγάλες προσπάθειες των καπιταλιστικών και ρεβιζιονιστικών κρατών να ξεπεράσουν τις διαφωνίες και τις μεταξύ τους διαμάχες, παρά τη δημιουργία γι αυτό το σκοπό διεθνών οργανισμών, διαρκώς οξύνονται. Αυτές οι αντιθέσεις οφείλονται στην ανισόμετρη ανάπτυξη, η οποία αλλάζει το συσχετισμό των δυνάμεων μεταξύ των κρατών και σαν συνέπεια αυτού οξύνεται ο αγώνας για πηγές πρώτων υλών, αγορών διάθεσης των προϊόντων, για περιοχές επενδύσεων κεφαλαίου, για σφαίρες επιρροής και στρατηγικές βάσεις.

Το βάθαιμα των φιλονεικιών και ερίδων μεταξύ των ιμπεριαλιστών δημιουργεί πολύ ευνοϊκούς όρους για την επανάσταση, γιατί έτσι από τη μια αδυνατίζει ολόκληρο το καπιταλιστικό σύστημα, επειδή έτσι οι εχθροί των λαών και της επανάστασης αδυνατίζουν, ενώ από την άλλη η ενότητα όλων των επαναστατικών δυνάμεων ή, όπως λέει ο Στάλιν, η ενότητα του μετώπου της προλεταριακής επανάστασης και του μετώπου του αντιιμπεριαλιστικού

εθνικού απελευθερωτικού αγώνα των λαών διευκολύνεται.

Τελικά δ ρ α, παρά την προδοσία των σύγχρονων ρεβιζιονιστών, που οδήγησε στη διάλυση του σοσιαλιστικού συστήματος στη Σοβιετική Ένωση και σε πολλές πρώην σοσιαλιστικές χώρες, και η άλλη αντίθεση της σημερινής κοινωνίας, η αντίθεση μεταξύ των δυο συστημάτων, του σοσιαλιστικού και του καπιταλιστικού συστήματος. Η μπουρζουαζία και όλα οι λακέδες της κερδοσκοπώντας με την παλινόρθωση του καπιταλισμού στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες προσπαθούν να παρουσιάσουν τα πράγματα έτσι, σαν να εξαφανίστηκε ο σοσιαλισμός και οι προοπτικές του. Αυτή είναι μια ανεπιτυχής προσπάθεια να σπείρουν αμφιβολία και δυσπιστία απέναντι στα κομμουνιστικά ιδανικά. Οι συνέβει στη Σοβιετική Ένωση και στην Κίνα σημαίνει μόνο ένα ζικ - ζακ στο μακρύ δρόμο της επανάστασης. Οι οπισθοδρομήσεις και τα ζικ - ζακ είναι μόνο παροδικά και σχετικά και δε μπορούν να αλλάξουν τη γενική νομοτέλεια της κίνησης της κοινωνίας προς τα μπρος. Παρά τα οπισθοδρομικά προτσές που έλαβαν χώρα, ο σοσιαλισμός δεν εξαφανίστηκε, υπάρχει σαν κοινωνικό σύστημα, υπάρχει στις επιδιώξεις και σ όλες τις επαναστατικές μάχες και τους αγώνες του προλεταριάτου, που εμπνέονται από τις ιδέες του επιστημονικού σοσιαλισμού, και θα θριαμβεύσει αναπόφευχτα παντού στον κόσμο.

Η όξυνση όλων των εσωτερικών και εξωτερικών αντιθέσεων της καπιταλιστικής κοινωνίας έκανε την επανάσταση, σαν μοναδικό μέσο, το οποίο μπορεί να βγάλει τη σημερινή κοινωνία από τον εκφυλισμό και την κατάρρευση που την έχει οδηγήσει το παγκόσμιο κεφάλαιο, απόλυτη αναγκαιότητα. Οι βαθιές αντιφάσεις και αντιθέσεις του καπιταλισμού δε μπορούν από μόνες τους να λυθούν στα πλαίσια του υπάρχοντος συστήματος. Αυτές μπορούν και λύνονται μόνο με την επανάσταση, μόνο με την ανατροπή των εκμεταλλευτριών τάξεων και του αστικού κράτους, όπως μας διδάσκουν οι Μαρξ, Ενγκελς, Λένιν και Στάλιν. "Η τωρινή κρίση", λέει ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα, "απόδειξε ξανά ότι ο καπιταλισμός, σαν κοινωνικό σύστημα, ποτέ δε μπορεί να γλυτώσει από τις αντιθέσεις και τις πληγές του, ότι είναι ανίκανος να εξασφαλίσει ταυτόχρονα τα υπερκέρδη του και να διατηρήσει μια εσωτερική κοινωνική ισορροπία" (Ενβέρ Χότζα, Εκθεση στο 7ο Συνέδριο του ΚΕΑ, σελ. 204, Αθήνα 1976).

Μπροστά στο ξέσπασμα των θυελών της επανάστασης, η μπουρζουαζία και η αντίδραση δε βάζουν τα χέρια στις τσέπες και δεν περιμένουν παθητικά το θάνατό τους. Ο παγκόσμιος καπιταλισμός, ιδιαίτερα στις αναπτυγμένες χώρες, καταβάλλει, χρησιμοποιώντας όλα τα πλεονεκτήματα, που το εξασφαλίζει η τεράστια αύξηση του κέρδους, ολόπλευρες προσπάθειες πολιτικές, οικονομικές και ιδεολογικές για να αμβλύνει τις συνέπειες της όξυνσης των αντιθέσεων και τη βαθιά του κρίση. Αγωνίζεται με όλα τα μέσα, σε πρώτη γραμμή με το ότι δυναμώνει τη στρατιωτικό - γραφειοκρατική του κρατική μηχανή, αλλά και με το ότι κάνει παραχωρήσεις και μερικές μεταρρυθμίσεις, για να αποφύγει τα "εκρηκτικά φαινόμενα", για να αμβλύνει τις συγκρούσεις μεταξύ των εργατών και των καπιταλιστών και για να εξασφαλίσει τα υπερκέρδη των μονοπωλίων.

Ομως άδικα προσπαθούν ο καπιταλιστικός κόσμος και οι ρεβιζιονιστές να βρουν μια διέξοδο, έστω και προσωρινή, από την κατάρρευση στην οποία οδηγούν ο επαναστατικός αγώνας του προλεταριάτου και των λαών και τα ίδια τα αντικειμενικά προτσές που βρίσκονται στη βάση του. Τα μέτρα που παίρνει η μπουρζουαζία και η αντίδραση και οι προσπάθειες των ρεβιζιονιστών δεν επισκιάζουν και δεν "εξαλείφουν" τις δυνατότητες και την προοπτική της επανάστασης και δε μπορούν να το πετύχουν αυτό, γιατί η επανάσταση είναι ο μοναδικός σίγουρος δρόμος για να πάρει στα ίδια της τα χέρια την εξουσία η εργατική τάξη και ο εργαζόμενος λαός και να εξαλείψει κάθε εκμετάλλευση και καταπίεση.

ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΤΣΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

Ο μαρξισμός - λενινισμός δε θεωρεί την κατάρρευση του καπιταλισμού και του ιμπεριαλισμού μόνο σαν αποτέλεσμα της προλεταριακής σοσιαλιστικής επανάστασης, σαν κάτι που θα λάβει χώρα μ ένα χτύπημα και μια φορά σ όλες τις χώρες.

Στο σημερινό κόσμο υπάρχουν διάφορες αντιθέσεις, χώρες που βρίσκονται σε διαφορετική κοινωνικοοικονομική και πολιτική βαθμίδα ανάπτυξης, μπροστά στις οποίες δε στέκονται τα ίδια επαναστατικά καθήκοντα. Αυτή η πολλαπλότητα της σημερινής πραγματικότητας καθορίζει και την πολλαπλότητα των επαναστατικών κινημάτων και προτσές στο σημερινό κόσμο. "Οι επαναστάσεις", λέει ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα, "εξαρτούνται από τις συγκεκριμένες ιστο-

ρικές συνθήκες κάθε ιδιαίτερης χώρας, από το στάδιο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, από τη σχέση των τάξεων μεταξύ τους, από την κατάσταση και το επίπεδο οργάνωσης του προλεταριάτου και των καταπιεζομένων μαζών, από τον βαθμό επέμβασης των ξένων δυνάμεων στις διάφορες χώρες, κλπ. Ετσι σε μερικές χώρες τίθεται το καθήκον να πραγματοποιήσουν την προλεταριακή επανάσταση, όμως σε μερικές άλλες χώρες μπαίνει το καθήκον της πραγματοποίησης των εθνικοδημοκρατικών και αντιιμπεριαλιστικών επαναστάσεων" (Ενβέρ Χότζα, "Ιμπεριαλισμός και επανάσταση", σελ. 148, Αλβανική έκδοση).

Για την επεξεργασία μιας στρατηγικής που να ανταποκρίνεται στις συγκεκριμένες συνθήκες της κάθε χώρας, οι επαναστατικές δυνάμεις είναι πολύ σπουδαίο να παίρνουν υπόψη τους τους όρους των διαφόρων χωρών.

Η σημερινή κατάσταση και ανάπτυξη του καπιταλιστικού συστήματος δείχνει, ότι ένας μεγάλος αριθμός χωρών του κόσμου βρίσκεται μπροστά στην προλεταριακή σοσιαλιστική επανάσταση. Όπως είναι γνωστό οι ρεβιζιονιστές διακηρύσσουν ότι η υπόθεση της προλεταριακής επανάστασης είναι "έναν αναχρονισμό" και ιδιαίτερα για τις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, τις ιμπεριαλιστικές χώρες, "ξεπερασμένη". Μερικοί απ' αυτούς, όπως εκείνοι της "ευρωκομμουνιστικής" κατεύθυνσης διακηρύσσουν, ότι η μαρξιστική - λενινιστική θεωρία της προλεταριακής επανάστασης μόνο παλιά και αποκλειστικά για μη πολιτισμένες, καθυστερημένες χώρες, γεμάτες με ζούγκλες και βουνά, μπορεί να έχει σημασία. Γι' αυτό περιορίζουν τον αγώνα της εργατικής τάξης μόνο σε καθήκοντα με γενικό δημοκρατικό χαρακτήρα, στον αγώνα για την ειρήνη, για κοινοβουλευτικές ελευθερίες, για μεταρρυθμίσεις, τα οποία, στο πνεύμα του ρεφορμισμού, τα παρουσιάζουν σαν ένα προπάς, το οποίο βγάζει τάχα τη σημερινή κοινωνία έξω από τα πλαίσια του καπιταλισμού. Και οι κινέζοι ρεβιζιονιστές με τη θεωρία των "τριών κόσμων" αρνούνται την απόλυτη αναγκαιότητα της προλεταριακής επανάστασης όχι μόνο για τις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες (εκεί βλέπουν μόνο ένα καθήκον: την ενότητα του προλεταριάτου με την ιμπεριαλιστική μπουρζουαζία, για να προστατευτεί από τον κίνδυνο του σοβιετικού σοσιαλιμπεριαλισμού), αλλά αρνούνται επίσης, κάτω από το πρόσχημα "δεν επιτρέπεται να υπερπηδούνται οι φάσεις", επίσης την απόλυτη αναγκαιότητα της προλεταριακής επανάστασης και για τις άλλες χώρες του κόσμου.

Ο λενινισμός και η ιστορική πείρα έχουν αποδείξει, ότι η αναγκαιότητα του περάσματος στο σοσιαλισμό υπάρχει τόσο στις καθυστερημένες όσο και στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, τις ιμπεριαλιστικές χώρες. Σε κάθε μια απ' αυτές τις χώρες υπάρχουν τόσο ευνοϊκοί όσο και μη ευνοϊκοί όροι. Όμως η νίκη της προλεταριακής επανάστασης είναι μια αντικειμενική και αναπόφευκτη αναγκαιότητα και καμιά χώρα δε μπορεί να εξαιρεθεί απ' αυτή, ανεξάρτητα απ' το αν είναι αναπτυγμένη ή καθυστερημένη.

Χωρίς αμφιβολία, για το προλεταριάτο και τις λαϊκές μάζες στις ιμπεριαλιστικές χώρες διπλά στα καθήκοντα του αγώνα για την προλεταριακή επανάσταση υπάρχουν και μια σειρά άλλα καθήκοντα γενικού δημοκρατικού, αντιμονοπωλιακού χαρακτήρα. Και αυτά τα καθήκοντα έχουν τη σημασία τους και δε μπορούν να μη λαμβάνονται υπόψη. Όμως κάθε υπερτίμηση και απολυτοποίηση αυτών των καθηκόντων απομακρύνει την εργατική τάξη και τις εργαζόμενες μάζες από τον αγώνα για την προετοιμασία της προλεταριακής επανάστασης, από τον επαναστατικό αγώνα για το σοσιαλισμό.

Τα καθήκοντα δημοκρατικού χαρακτήρα αποτελούν μόνο ένα μέρος των καθηκόντων της πάλης του προλεταριάτου. Όμως πάνω απ' όλα πρέπει να στέκεται ο σκοπός της πραγματοποίησης της προλεταριακής επανάστασης, που είναι ο μοναδικός δρόμος για να τεθεί τέρμα στο καθεστώς της καπιταλιστικής σκλαβιάς και να λυθούν πλήρως τα καθήκοντα του γενικού δημοκρατικού, αντιμονοπωλιακού χαρακτήρα. Ο Λένιν γράφει: "Πρέπει να ξέρεις να συνενώσεις την πάλη για τη δημοκρατία με την πάλη για τη σοσιαλιστική επανάσταση, υπ' όψον της πρώτης στη δεύτερη. Σ' αυτό συνίσταται όλη η δυσκολία, σ' αυτό βρίσκεται όλη η ουσία της υπόθεσης ... Να μη σου ξεφύγει το κύριο (η σοσιαλιστική επανάσταση), βάλτο αυτό στην πρώτη γραμμή ..., θέσε όλα τα δημοκρατικά αιτήματα υποτάσσοντάς τα στη σοσιαλιστική επανάσταση, συνδύασέ τα και υπόταξέ τα σ' αυτή ..." (Λένιν, Έργα, τόμος 49, σελ. 349).

Πολλές χώρες του κόσμου, ιδιαίτερα στην Αφρική, στην Ασία και στη Λατινική Αμερική βρίσκονται μπροστά στην αντιιμπεριαλιστική δημοκρατική, την εθνική απελευθερωτική επανάσταση, η οποία στις διάφορες χώρες έχει τις ιδιαιτερότητές της. Το καθήκον της πάλης ενάντια στο σύστημα των φεουδαρχικών σχέσεων, τις

αντιδραστικές κυβερνήσεις, τα καθήκοντα της πάλης για ανεξαρτησία και δημοκρατική κοινωνική πρόοδο έχουν σ' αυτές τις χώρες τόσο μεγάλο βάρος, που κάνουν αναπόφευκτη τη φάση της αντιιμπεριαλιστικής δημοκρατικής επανάστασης.

Το προλεταριάτο και το μαρξιστικό - λενινιστικό του κόμμα, οι εργαζόμενες μάζες αυτών των χωρών δε μπορούν να στέκονται αδιάφορες απέναντι σ' αυτά τα καθήκοντα. Αυτές αποτελούν σήμερα την κοινωνική δύναμη, που ενδιαφέρεται περισσότερο για να λύσει όσο το δυνατό γρηγορότερα αυτά τα καθήκοντα, επειδή ο ιμπεριαλιστικός ζυγός, η καταπίεση από το αντιδραστικό, φεουδαρχικό και μισοφεουδαρχικό καθεστώς στρέφεται σε πρώτη γραμμή ενάντια σ' αυτή την κοινωνική δύναμη. Επί πλέον η εξάλειψη αυτού του ζυγού και αυτής της καταπίεσης ανοίγει το δρόμο για παραπέρα ριζικούς μετασχηματισμούς, φέρει πιο κοντά τη νίκη της σοσιαλιστικής επανάστασης και τη διευκολύνει.

Ανεξάρτητα από τα ιδιαίτερα καθήκοντα, που λύνουν οι δημοκρατικές αντιιμπεριαλιστικές και εθνικές απελευθερωτικές επαναστάσεις, αυτές είναι σταθερό αναπόσπαστο τμήμα του γενικού παγκόσμιου επαναστατικού προτάξ, αντικειμενικά αυτές είναι σύμμαχοι της σοσιαλιστικής επανάστασης και του σοσιαλισμού. Καταφέρουν ισχυρά πλήγματα στον ιμπεριαλισμό και στην αντίδραση, αδυνατίζουν τις θέσεις τους, βοηθούν στη νίκη των σοσιαλιστικών επαναστάσεων.

Τα απελευθερωτικά κινήματα, οι αντιιμπεριαλιστικές δημοκρατικές επαναστάσεις στρέφονται ενάντια σε κείνους τους εχθρούς, που είναι και εχθροί της προλεταριακής επανάστασης. Όλες οι προσπάθειες των ρεβιζιονιστών να απομονώσουν μεταξύ τους και να αντιπαράθεσουν τα διάφορα επαναστατικά κινήματα και τις διάφορες φάσεις ανάπτυξης του σημερινού παγκόσμιου επαναστατικού προτάξ έχουν το σκοπό να διασπάσουν τις δυνάμεις της επανάστασης και να τις αδυνατίσουν, έχουν σκοπό να αλαβάλλουν την επανάσταση για τις ελληνικές καλές δες. Σ' αντίθεση με τα ρεβιζιονιστικά κηρύγματα, η ιστορική πείρα δείχνει, ότι ο αγώνας για την πραγματοποίηση των καθηκόντων των αντιιμπεριαλιστικών δημοκρατικών και των σοσιαλιστικών επαναστάσεων αποτελεί ένα μοναδικό παγκόσμιο επαναστατικό προτάξ, οι φάσεις του οποίου ούτε μεταξύ τους συγχωνεύονται ώστε να χάνεται κάθε μεταξύ τους διαφορά, ούτε μπορούν να διαχωρίζονται μεταξύ τους με κάποιο αξεπέραστο "κινέζικο τείχος". Στο επαναστατικό προτάξ τα καθήκοντα της αντιιμπεριαλιστικής δημοκρατικής επανάστασης μπορούν να περιπλέκονται με εκείνα της σοσιαλιστικής επανάστασης, όπως και πολλά από τα καθήκοντα της αντιιμπεριαλιστικής δημοκρατικής επανάστασης μπορούν να ολοκληρώνονται από την προλεταριακή επανάσταση. Η διαπλοκή αυτών των καθηκόντων κρίνεται από τους μαρξιστές - λενινιστές συγκεκριμένα για κάθε χώρα χωριστά, χωρίς να παραμελείται η δυναμική αυτού του προτάξ, το οποίο σε κάθε νέα στιγμή φέρει αλλαγές στη σχέση μεταξύ των δημοκρατικών καθηκόντων του αντιιμπεριαλιστικού αγώνα και των καθηκόντων του αγώνα για το σοσιαλισμό.

Η πιο δραστήρια, πιο ζωντανή και πιο επαναστατική δύναμη που μπορεί να ηγεθεί αυτών των επαναστάσεων είναι η εργατική τάξη με το μαρξιστικό - λενινιστικό της κόμμα, που συσπειρώνει γύρω της όλες τις επαναστατικές δυνάμεις και μπορεί να τις καθοδηγήσει στην πάλη ενάντια στη ντόπια αντίδραση, ενάντια στον ιμπεριαλισμό και το σοσιαλιμπεριαλισμό. Οι δυνατότητες να μπει η εργατική τάξη επικεφαλής της αντιιμπεριαλιστικής δημοκρατικής επανάστασης έχουν πολύ μεγαλώσει γιατί στην εποχή μας το προλεταριάτο και η επαναστατική του συνείδηση έχουν παντού αναπτυχθεί και οι καταστάσεις για τη μετατροπή των αντιιμπεριαλιστικών δημοκρατικών επαναστάσεων σε προλεταριακές επαναστάσεις έχουν γίνουν ευνοϊκές. Για την προώθηση αυτού του προτάξ έχει ιδιαίτερη σπουδαιότητα τα μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα να αναπτύξουν την επαναστατική πρωτοβουλία για να ανυψώσουν το ρόλο της εργατικής τάξης και το βάρος του αγώνα της στην επανάσταση για να εξουδετερώσουν τη δράση εκείνων των δυνάμεων της εθνικής μπουρζουαζίας, οι οποίες ενδιαφέρονται να μείνει η επανάσταση στα μισά του δρόμου.

Στις χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής δρουν, από κοινωνική και ταξική σκοπιά, ετερογενείς εσωτερικές πολιτικές δυνάμεις, και σ' αυτές επιδρούν επίσης διάφορες εξωτερικές δυνάμεις. Από αυτό προέρχεται και η γέννηση των διαφόρων πολιτικών κινήματων: Επαναστατικών, δημοκρατικών, ρεφορμιστικών, αντιδραστικών, милитарιστικών, κλπ. Η εργατική τάξη αυτών των χωρών και το μαρξιστικό - λενινιστικό της κόμμα δεν μπορούν απέναντι σ' αυτές να κρατήσουν την ίδια θέση, δε μπορούν να τις υποστηρίξουν όλες, πολύ περισσότερο δε μπορούν να ταυτιστούν μαζί τους. Οι μαρξιστικές - λενινιστές υποστηρίζουν μόνο εκείνα τα κινήματα,

που παίζουν έναν προοδευτικό ρόλο και ανοίγουν το δρόμο στην αντιιμπεριαλιστική επανάσταση και την ωθούν προς τα μπρος. Ταυτόχρονα στρέφονται ενάντια ο δόλο τα αντιδραστικά πολιτικά κινήματα, εκόμα και όταν αυτά καλύπτονται με "αριστερό" ή "εθνικιστικό" συνθήματα.

Σε μια ολόκληρη σειρά από χώρες του κόσμου και ιδιαίτερα στην Αφρική και την Ασία, υπάρχουν σήμερα πολλοί άνθρωποι και πολιτικά κινήματα, που επιδιώκουν βαθιές αλλαγές στη ζωή των λαών τους. Μερικά απ αυτά βγαίνουν μάχιστα με σοσιαλιστικά συνθήματα. Οι μαρξιστές - Λενινιστές χαρτίζουν κάθε δημοκρατική και προοδευτική επιδίωξη, κάθε εθνικιστική και κοινωνική τάση. Πρέπει όμως να επιωθεί, ότι ο αυτές τις χώρες έχουν διαδοθεί και συνεχυμένες, ανακριβείς και απειστημονικές ιδέες για το σοσιαλισμό, ότι εκεί υπάρχει ένα ανακάτωμα από αρχές του σοσιαλισμού και του καπιταλισμού, από διαφορετικές κοσμοαντιλήψεις και ιδεολογίες, συμπεριλαμβανομένων και των εθνικιστικών και θρησκευτικών. Αυτή τη σύγχυση την προσθούν οι διάφοροι ρεβιζιονιστές και την εκμεταλλεύονται για να απομακρύνουν τις λαϊκές μάζες από το σωστό δρόμο της πάλης για την κοινωνική πρόοδο και να διευρύνουν τη δική τους επιρροή. Η κοινωνική απελευθέρωση και η νίκη του σοσιαλισμού μπορούν να επιτευχθούν μόνο στη βάση της επαναστατικής θεωρίας του προλεταριάτου και κάτω από την καθοδήγηση του μαρξιστικού - Λενινιστικού κόμματος.

Στις χώρες της Αφρικής, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής διεξάγεται ένας ολόκληρος και σε ευρεία κλίμακα αγώνας ενάντια στον ιμπεριαλισμό και την νεοαποικιοκρατία. Οι λαοί αυτών των ηπείρων αγωνίζονται για την εξασφάλιση και τη στερέωση της Δευτεριάς και της ανεξαρτησίας τους, για την αποκατάσταση της εθνικής κυριαρχίας πάνω στον πλούτο της χώρας, για την εξάλειψη των διακρίσεων στις διεθνείς εμπορικές σχέσεις, κλπ. Ο αγώνας αυτών των λαών αποτελεί μια μεγάλη δύναμη που καταφέρει ισχυρά πλήγματα στον ιμπεριαλισμό, στην νεοαποικιοκρατία και στην αντιδρασση. Γι αυτό ο αγώνας αυτός υποστηρίζεται αποφασιστικά απ όλες τις επαναστατικές δυνάμεις, όλους τους μαρξιστές - Λενινιστές και όλους εκείνους στους οποίους είναι ακριβή η υπόθεση της Δευτεριάς, της ανεξαρτησίας και του σοσιαλισμού.

"Το Κόμμα Εργασίας Αλβανίας και ο αλβανικός λαός, συνεχίζει στη μαρξιστική - Λενινιστική τους γραμμή", έχει πει ο σύντροφός Ένβερ Χότζα, "...δεν θα αφήσουμε τις δυνάμεις τους και θα παλαίψουν μαζί με όλους τους αλλοιους αντιιμπεριαλιστικούς και αντισοσιαλιστικούς λαούς...για να αποτύχουν τα σχέδια και οι μανούβρες των εχθρών, να θριαμβεύσει η υπόθεση της Δευτεριάς και της ασφάλειας των λαών.

Η χώρα μας θα βρεθεί σε κάθε στιγμή πλάι στους εκείνους τους λαούς, που απειλείται η Δευτεριά, η ανεξαρτησία και καταπατείται το δικίό τους" (Ένβερ Χότζα, Έκθεση στο 7ο Συνέδριο του ΚΕΑ, σελ. 243, Αθήνα 1976).

Μπορούμε στην ανάπτυξη των επαναστατικών κινήσεων των λαών, οι ενωμένες δυνάμεις της παγκόσμιας αντίδρασης πέσαν σε μετωπική και ανελέητη επίθεση για να καταπνέσουν κάθε εστία επαναστατικών και απελευθερωτικών ανώνων. Σ αυτή την επίθεση δε διατάζουν να χρησιμοποιήσουν την επίθεση, τον οικονομικό και πολιτικό επεχτασμό, τις ωμές ένοπλες επιβάσεις, τα παραδοσιακά μέσα της αποικιοκρατίας και τις νέες μορφές της νεοαποικιοκρατίας. Κάνουν συμμαχίες με τις εσωτερικές, οκτωαδικές δυνάμεις από τις γραμμές της φεουδαρχίας και της μπουρζουαζίας, με τους βασιλιάδες και τους δικτάτορες, με τις αντιδραστικές κλίκες και καθεστώτα, που είναι έτοιμες να ξεπουλήσουν την ελευθερία και την ανεξαρτησία της χώρας τους για χάρη των πονηριών και των κερδών, τα οποία αποχτήσαν σε βάρος των καταπιεζομένων λαών.

Στην εποχή μας δηλαδή στις παλιές ιμπεριαλιστικές αποικιακές δυνάμεις, ιδιαίτερα τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, ενδιαφέρεται και ο σοβιετικές σοσιαλιμπεριαλισμός, να επεχτεί την αυτοκρατορία του με το να επιδιώκει να θέσει κάτω από την εξάρτησή του μερικές χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής, που οι λαοί τους αγωνίζονται και αγωνίζονται να αποπνέουν κάθε αποικιακό ζυγό, κάθε εξάρτηση από ξένες δυνάμεις και κάθε ξένη κυριαρχία. Οι σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές παριστάνουν τους υπερασπιστές της Δευτεριάς και της ανεξαρτησίας των λαών και προσπαθούν έτσι να τους εξαπατήσουν και να τους θέσουν κάτω από την ηγεμονία τους.

Τα ρεβιζιονιστικά κόμματα των προιματικών ιμπεριαλιστικών χωρών κλίνουν τις αντιπτε

ριαλιστικές επαναστάσεις από την πλευρά τους σαν "επικίνδυνα" φαινόμενα, που διαταράσσουν την ισορροπία και το σύ τους, κβό. Αυτά κάτω από το μανδύ του συνθήματος για οικονομική συνεργασία του "συντηγμένου κόσμου" με τον "υπανάπτυκτο κόσμο" υπερασπίζονται την νεοαποικιακή πολιτική της μπουρζουαζίας των χωρών τους.

Και οι κινέζοι ρεβιζιονιστές με τη θεωρία τους των "τρών κόσμων" ανέλαβαν το ρόλο των στραγγαλιών της ευνοήσεως και του απελευθερωτικού αγών των λαών. Στα κηρύγματά τους για την ταξική συμφιλίωση και τις συμμαχίες των καταπιεζομένων λαών με τον ιμπεριαλισμό, ιδιαίτερα με τον αμερικάνικο, δεν αφήνουν να ισχύει για τις χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής κανένα άλλο πρόβλημα από την απειλή εκ μέρους του σοβιετικού ηγεμονισμού από τον οποίο, σύμφωνα με τη γνώμη τους, δε μπορεί αλλιώς να σωθούν παρά μόνο με το σταμάτημα των ταξικών αγώνων και των επαναστάσεων, με την ενότητα των καταπιεζομένων με τις αντιδραστικές κλίκες και καθεστώτα και την υποταγή στον ηγεμονισμό της Κίνας.

Σ αυτές τις καταστάσεις, που οι ιμπεριαλιστές και οι ρεβιζιονιστές προσπαθούν με κάθε τρόπο να υπονομεύσουν τα επαναστατικά και απελευθερωτικά κινήματα των λαών της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής καθήκον ιστορικής σημασίας, όχι μόνο για τα μαρξιστικά - Λενινιστικά κόμματα αλλά και για όλες τις δημοκρατικές και επαναστατικές δυνάμεις είναι να αγωνιστούν αποφασιστικά ενάντια στην αντιδραστική γραμμή των ιμπεριαλιστών και των ρεβιζιονιστών, ενάντια στη δημαγωγία και τις πολιτικές μανούβρες τους, για την πραγματοποίηση των φιλελεύθερων και δημοκρατικών επιδιώξεων των λαών, να αγωνιστούν για τη νίκη της επανάστασης.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ

Οι επαναστάσεις δεν πραγματοποιούνται κατά παραγγελία και επίσης δεν είναι τυχαίες. Αυτές πολύ περισσότερο ξεσπούν σε συνέπεια του συμπλέγματος των αντικειμενικών και υποκειμενικών παραγόντων, των εσωτερικών και εξωτερικών όρων, της διαπολικής και όξυνσης των βαθιών οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών αντιθέσεων, των ασυμφωνιών των αντιθέσεων μεταξύ των καταπιεστών και των καταπιεζομένων, με τοξύ των εκμεταλλευτών και των εκμεταλλευμένων. Η επανάσταση ξεσπά σε κείνη τη χώρα, όπου η όξυνση των αντιθέσεων και οι αλληπάληδες συγκρούσεις των αντιθέμενων κοινωνικών και ταξικών δυνάμεων φτάνουν στο ανώτατο σημείο, στο οποίο η κάθε χώρα γίνεται ένας αδύνατος κρίκος στην αλυσίδα του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος. Η ιστορική πείρα αποδειχτεί, ότι στην εποχή του ιμπεριαλισμού, όπου το καπιταλιστικό σύστημα είναι γενικά ώριμο για την επανάσταση, τέτοια αδύνατα κρίκοι δημιουργούνται συνεχώς τόσο στις αναπτυγμένες όσο και στις καθυστερημένες χώρες. Αυτοί οι κρίκοι των αντιθέσεων δεν είναι κάτι το δεδομένο, το άκαμπτο, το οποίο εμφανίζεται απορείτητα μόνο σε μία χώρα, μόνο σε μια περιοχή. Αντίθετα, η ανισομέρη ανάπτυξη και η ωρίμανση σαν σύνολου του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος για την επανάσταση καθιστούν δυνατό, ώστε αυτοί οι κρίκοι να εμφανίζονται περισσότερο ή λιγότερο μια φορά σε περισσότερες χώρες ή από μια χώρα ή περιοχή να μετατοπίζονται σε μίον άλλη. Σήμερα στην αλυσίδα του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος υπάρχουν πολλοί τέτοιοι αδύνατοι κρίκοι.

Για τον καθορισμό των αδύνατων κρίκων στην αλυσίδα του καπιταλιστικού συστήματος οι μαρξιστές - Λενινιστές δε ξεκινούν από υποκειμενικές και αυθαίρετες επιθυμίες, αλλά πείρουν υπόψη σε πρώτη γραμμή τους αντικοιμικιστές και αντικοιμικιστές, αλλά πείρουν διαπολική και στο έπακρο όξυνση όλων των αντιθέσεων του καπιταλισμού, οι οποίες θέτουν άμεσα την επανάσταση στην ημερήσια διάταξη. Η επανάσταση, όπως λέει ο Λένιν, μπορεί να ξεσπάσει μόνο σε μια επαναστατική κατάσταση, η οποία αντικειμενικά ωριμάζει από το σύνολο της κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της δοσμένης χώρας. Μόνο τότε, όταν τα "καλύτερα στρώματα" δεν θέλουν να λένε το παλιό και τα "συνήτερα στρώματα" δε μπορούν να λένε να κυριαρχούν με τον παλιό τρόπο, μόνο τότε μπορεί να νικήσει η επανάσταση "τονίζοντας ο Λένιν, "Μάλα λόγια", συνεχίζει ο Λένιν, "αυτή η αλήθεια μπορεί να διατυπωθεί έτσι: η επανάσταση είναι αδύνατη χωρίς μια πανεθνική κρίση (που να συμπεριλαμβάνει και τους εκμεταλλευόμενους και τους εκμεταλλευτές)" (Λένιν, Έργο, τόμος 41, σελ. 69-70).

Η μαρξιστική - Λενινιστική αντίληψη της επαναστατικής κατάστασης, χρησιμεύει και σαν επιστημονικό κριτήριο από το οποίο ξεκινούν οι επαναστάτες για να καθορίσουν την ευνοϊκή

στιγμή κατά την οποία γεννιέται η αντικαμενική δυνατότητα για να δοθεί το αποφασιστικό χτύπημα στο εκμεταλλευτικό και καταπιεστικό σύστημα.

Η μαρξιστική - λενινιστική κατανόηση της επαναστατικής κατάστασης δεν έχει τίποτε το κοινό με τις στάσεις των διαφόρων οπορτουνιστών, που έχουν φορέσει έναν "αριστερό" μανδύα ή των αναρχικών, οι οποίοι ξεκινώντας από τις θέσεις του βολουνταρισμού δεν παίρνουν υπόψη τους αντικειμενικούς παράγοντες και διακηρύσσουν, ότι η επανάσταση μπορεί να ξεσπάσει σε κάθε στιγμή, αν βρεθούν μόνο μια χούφτα άνθρωποι που είναι έτοιμοι να πάρουν τα όπλα. Η πείρα όχι μόνο του παρελθόντος αλλά και των ημερών μας αποδειχνει καθαρά, ότι τα νήματα των ενεργειών των αναρχικών βαδίζουν μαζί με κείνα των επιτελείων της μυστικής αστυνομίας, των φασιστών και των δεξιών δυνάμεων που ενδιαφέρονται να τις εκμεταλλευτούν σαν προβοκάτσιας για να δικαιολογήσουν την εγκαθίδρυση διχτατορικών καθεστώτων, για να πνίξουν στο αίμα τις επαναστατικές δυνάμεις πριν αυτές προετοιμαστούν να δώσουν το αποφασιστικό χτύπημα στο εκμεταλλευτικό σύστημα.

Οι πραγματικοί μαρξιστές - λενινιστές διαχωρίζουν με σαφήνεια τη θέση τους από τις αναρχικές ομάδες. Επίσης διαχωρίζουν με σαφήνεια τη θέση τους από τους οπορτουνιστές, τους σοβιετικούς ρεβιζιονιστές, τους ευρωκομμουνιστές, κλπ. οι οποίοι όχι μόνο δεν προετοιμάζουν τις μάζες για την επανάσταση, αλλά και όταν ωριμάζουν επαναστατικές καταστάσεις, αυτοί φρενάρουν τις μάζες και σαμποτάρουν την επανάσταση. Οι κινέζοι ρεβιζιονιστές από τη μια χρησιμοποιούν πέρα για πέρα πραγματιστικά και χωρίς αρχές το δημαγωγικό σύνθημα, ότι "η κατάσταση στον κόσμο είναι λαμπρή", ενώ από την άλλη, κάτω από το πρόσχημα ότι προς το παρόν σε καμιά καπιταλιστική χώρα δεν υπάρχει επαναστατική κατάσταση, κηρύσσουν βασικά αδύνατη την ύπαρξη επαναστατικών καταστάσεων στο σημερινό κόσμο και έτσι δικαιολογούν τη συμφιλίωση των εκμεταλλευομένων με τους εκμεταλλευτές, του "τρίτου κόσμου" με το "δεύτερο κόσμο" και με τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό.

Εκτός από το αναπτύσσόμενο γενικό επαναστατικό προτσές στον κόσμο, στην εποχή μας γεννιούνται, σε καθορισμένες στιγμές και σε διάφορες χώρες του καπιταλιστικο - ρεβιζιονιστικού κόσμου, επαναστατικές καταστάσεις. "Σήμερα", λέει ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα, "σαν συνέπεια της όξυνσης όλων των αντιθέσεων του καπιταλιστικο - ρεβιζιονιστικού συστήματος υπάρχει παντού στον κόσμο μια εκρηκτική επαναστατική κατάσταση. Αυτή η κατάσταση έχει θέσει την επανάσταση στην ημερήσια διάταξη" (Ενβέρ Χότζα, "Ιμπεριαλισμός και επανάσταση"; σελ. 247 - 248, Αλβανική έκδοση). Τα γεγονότα δείχνουν, ότι έχουν υπάρξει, υπάρχουν και θα υπάρχουν επαναστατικές καταστάσεις, ότι αυτές στις μεμονομένες χώρες μετατράπηκαν σε επαναστάσεις. Αν σε μερικές άλλες χώρες δεν μετατράπηκαν σε επαναστάσεις, αυτό εξηγείται από το γεγονός, ότι η επαναστατική κατάσταση είναι μόνο η αντικειμενική δυνατότητα της επανάστασης. Για να γίνει αυτή η δυνατότητα πραγματικότητα, για να ξεσπάσει και να νικήσει η επανάσταση είναι αναγκαίοι και οι υποκειμενικοί όροι.

Η επανάσταση σαν συνειδητή κοινωνικοπολιτική πράξη των μαζών, σαν ανώτατη βαθμίδα της ταξικής πάλης δε μπορεί να κατανοηθεί και να πραγματοποιηθεί χωρίς την πεποίθηση, την κινητοποίηση και την οργάνωση των μαζών σε μεγάλες επαναστατικές πράξεις. Δε μπορεί να οδηγηθεί στην τελική νίκη χωρίς τον καθοδηγητικό ρόλο του μαρξιστικού - λενινιστικού κόμματος που αποτελεί το Νο 1 υποκειμενικό παράγοντα. Η πείρα δείχνει, ότι όταν οι αντικειμενικοί παράγοντες είναι δεδομένοι και η επαναστατική κατάσταση είναι ώριμη, ο ρόλος του υποκειμενικού παράγοντα για τη νίκη της επανάστασης είναι αποφασιστικός. Πέρα απ αυτό οι μαρξιστές - λενινιστές δε θεωρούν τον αντικειμενικό και υποκειμενικό παράγοντα σαν μεταξύ τους χωρισμένους και σε χρονική σειρά, αλλά τους κατανοούν σε στενή διαλεκτική σχέση μεταξύ τους.

Επί πλέον ο υποκειμενικός παράγοντας παίζει ένα μεγάλο και άμεσο ρόλο για την ωρίμανση της επαναστατικής κατάστασης, όπως επίσης και ο αντικειμενικός παράγοντας διευρύνει τις δυνατότητες για το δυνάμωμα του υποκειμενικού παράγοντα. Αν το κόμμα της εργατικής τάξης περίμενε ως ότου γεννηθεί η επαναστατική κατάσταση χωρίς να κάνει δουλιιά για την προετοιμασία των υποκειμενικών όρων, τότε θα έμενε πολύ πίσω και δε θα μπορούσε να εκμεταλλευτεί την ευνοϊκή επαναστατική κατάσταση, δε θα ήταν προετοιμασμένο σε μια στιγμή όταν θα έπρεπε να δοθεί η μεγάλη μάχη της επανάστασης. Η ιστορία του εργατικού κινήματος γνωρίζει στο μεταξύ και τέτοια αρνητικά παραδείγματα. Στις σημερινές συνθήκες, επειδή το επαναστατικό προτσές διευρύνεται και απειλεί τα θεμέλια του παλιού καθεστώτος, η μπουρζουαζία και ο σύγχρονος ρεβιζιονισμός στρέφουν ακριβώς γι αυτό το λόγο τα βασικά

χτυπήματα ενάντια στον υποκειμενικό παράγοντα.

Τα ρεβιζιονιστικά κόμματα χαρακτηρίζονται στην εποχή μας από τη σαμπόταριστική τους δράση. Ευρισκόμενα πλέρια και εντελώς στην υπηρεσία της μπουρζουαζίας διαδίδουν ρεφορμιστικές αυταπάτες, απομακρύνουν τους εργαζόμενους από την επαναστατική δράση και εμποδίζουν την ανάπτυξη της συνείδησης των μαζών. "Για τον εκφυλισμό των ανθρώπων, για την απονάρκωση της επαναστατικής σκέψης και δράσης του προλεταριάτου και των μαρξιστικών - λενινιστικών κομμάτων του", λέει ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα, "δρουν αναρίθμητα αντιμαρξιστικά ρεύματα, γεννιούνται και διαδίδονται κάθε λογής ρεβιζιονιστικές και "αριστερίζουσες θεωρίες". Αυτά τα ρεύματα αποτελούν την πέμπτη φάλαγγα στους κόλπους της παγκόσμιας επανάστασης για να παραταθεί η ζωή του διεθνούς καπιταλισμού, καταπολεμώντας την επανάσταση από μέσα, ώστε να μη ξεσπάσει, και, αν ξεσπάσει, οι πυροσβέστες να τη σβήσουν και οι απεργοσπάστες να σπάσουν τη θέληση της τάξης" (Ενβέρ Χότζα, Εκθεση στο 7ο Συνέδριο του ΚΕΑ, σελ. 278, Αθήνα 1976).

Η υπονομευτική δουλιά των σοβιετικών, ευρωκομμουνιστών, γιουγκοσλάβων, κινέζων και των άλλων σύγχρονων ρεβιζιονιστών γέννησε μια μεγάλη σύγχυση, η οποία οδήγησε στο να μην ανταποκρίνεται ακόμα ο υποκειμενικός παράγοντας στις εκκρηκτικές επαναστατικές καταστάσεις που γεννιούνται στον κόσμο. Παρ' όλα αυτά σήμερα στο προσκήνιο της ταξικής πάλης δυναμώνει ολοένα και περισσότερο η επαναστατική συνείδηση της εργατικής τάξης και των πλατιών μαζών των εργαζομένων, βαθαίνουν οι τάσεις για την απαλλαγή τους από την επίδραση της σοσιαλδημοκρατίας και των ρεβιζιονιστών, δυναμώνουν τα νέα μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα. Όλα αυτά είναι ζωντανή απόδειξη, ότι το προλεταριάτο δεν έχασε ποτέ την εμπιστοσύνη στο μαρξισμό - λενινισμό, στη νίκη της επανάστασης.

Για να υποσκάψουν την υπόθεση της επανάστασης, οι ρεβιζιονιστές των διαφόρων αποχρώσεων μετέρχονται αναρίθμητες κερδοσκοπίες σχετικά με το ρόλο, που παίζει ο εξωτερικός παράγοντας στην υπόθεση της επανάστασης. Οι σοβιετικοί ρεβιζιονιστές, σε συμφωνία με τα ηγεμονιστικά και επεχτατικά τους σχέδια, διακηρύσσουν, ότι η νίκη της λευτεριάς, της ανεξαρτησίας και του σοσιαλισμού μπορούν να προέλθουν, σε πρώτη γραμμή, από τον εξωτερικό παράγοντα, από το ρόλο και την επίδραση της σοσιαλιμπεριαλιστικής Σοβιετικής Ένωσης και της λεγόμενης "σοσιαλιστικής κοινότητας". Αν οι λαοί ακολουθούσαν αυτές τις "συμβουλές" και εναπαθέσουν τις ελπίδες στον εξωτερικό παράγοντα, όπως συνιστούν οι σοβιετικοί ρεβιζιονιστές, τότε θα έχαναν την εμπιστοσύνη στις δικές τους επαναστατικές δυνάμεις και ο αγώνας τους δε θα υπηρετούσε την υπόθεση της λευτεριάς, της ανεξαρτησίας και του σοσιαλισμού, αλλά τα ιμπεριαλιστικά σοβιετικά συμφέροντα.

Από την άλλη πλευρά υπάρχουν και ρεβιζιονιστές που λένε, ότι κάτω από τις σημερινές διεθνείς συνθήκες της ύπαρξης των πολιτικών και στρατιωτικών συμμαχιών των καπιταλιστικών κρατών, η επανάσταση είναι ένα επικίνδυνο με τη φωτιά παιχνίδι, η οποία, σαν συνέπεια της εξαγωγής της αντεπανάστασης, της στρατιωτικής από τα έξω επέμβασης, είναι καταδικασμένη να αποτύχει. Σ' αυτά τα κηρύγματα φαίνεται καθαρά η απολυτοποίηση του εξωτερικού παράγοντα και η υποτίμηση του ρόλου του εσωτερικού παράγοντα, φαίνεται καθαρά ο σκοπός του εκφοβισμού των μαζών, του σαμπόταρισματος της επανάστασης.

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η βοήθεια, η υποστήριξη, η αλληλεγγύη και η ανάπτυξη του διεθνούς επαναστατικού κινήματος είναι σποδαίοι παράγοντες και ασκούν μια θετική επίδραση στο επαναστατικό προσκήνιο κάθε χώρας. Όμως αυτοί οι παράγοντες δημιουργούν μόνο ευνοϊκούς όρους και δυνατότητες για την ανάπτυξη και τη νίκη της επανάστασης. Είναι ο εσωτερικός παράγοντας, είναι οι επαναστατικές δυνάμεις κάθε χώρας εκείνες που εκμεταλλεύονται αυτούς τους όρους, που μετατρέπουν αυτές τις δυνατότητες σε πραγματικότητα. Η ιστορία δε γνωρίζει λίγες περιπτώσεις, στις οποίες η επανάσταση παρά τη διεθνή ευνοϊκή κατάσταση όχι μόνο δε νίκησε, αλλά έπαθε μάλιστα και ήττα, μόνο και μόνο, επειδή ο εσωτερικός παράγοντας και σε πρώτη γραμμή το κόμμα της εργατικής τάξης δεν ήταν στο ύψος της ιστορικής του αποστολής.

Από την άλλη απειλεί την επανάσταση ο κίνδυνος της στρατιωτικής επέμβασης από το εξωτερικό, γιατί η επανάσταση είναι σε κάθε χώρα που νικά και ένα πλήγμα ενάντια στον παγκόσμιο ιμπεριαλισμό και την παγκόσμια αντίδραση. Αλλά και αυτός ο κίνδυνος δε μπόρεσε ποτέ να φράξει το δρόμο της επανάστασης και δε μπορεί να τον φράξει, όπως ισχυρίζονται οι ρεβιζιονιστές. Όταν οι λαοί όλων των χωρών ενώσουν τις δυνάμεις τους, όταν αγωνίζονται απο-

φασιστικά και επίμονα, όταν οι εργαζόμενοι διεθνώς εκφράσουν δραστήρια την αλληλεγγύη τους, τότε μπορεί να εμποδιστεί και να συντριφτεί η εξωτερική αντεπαναστατική επέμβαση. Η ιστορία πολλών επαναστάσεων δείχνει ότι η νίκη τους μπορεί να επιτευχθεί και κάτω από πολύ δυσμενείς διεθνείς συνθήκες, όμως πάντοτε μόνο τότε, όταν οι εσωτερικές επαναστατικές δυνάμεις ήταν προετοιμασμένες και αποφασισμένες να υπερασπίσουν την επανάσταση και να την οδηγήσουν ως το τέλος. Πολλά παραδείγματα από την εποχή μας, μαζί και το παράδειγμα της επανάστασής μας, το έχουν επιβεβαιώσει αυτό.

Η χρησιμοποίηση της επαναστατικής βίας των μαζών είναι ένας απαραίτητος όρος για τη νίκη της επανάστασης. Οι μαρξιστές - λενινιστές διεξάγουν έναν ασυμβίβαστο αγώνα ενάντια στους σύγχρονους ρεβιζιονιστές, που διακηρύσσουν, ότι κάτω από τις σημερινές συνθήκες η μοναδική δέθεν δυνατότητα για το πέρασμα στο σοσιαλισμό είναι ο "ειρηνικός", ο "δημοκρατικός", ο "κοινοβουλευτικός" δρόμος, κλπ. Η "ενότητα της πλειοψηφίας του λαού" και η "εξασφάλιση μιας σταθερής πλειοψηφίας στο κοινοβούλιο από το προλεταριάτο" σαν δρόμος για το "πέρασμα των βασικών μέσων παραγωγής στα χέρια του λαού" διακηρύχθηκε από το 20ο Συνέδριο του ΚΚΣΕ. Αυτή η ιδέα προπαγανδίζεται με ιδιαίτερο ζήλο και από όλους τους άλλους ρεβιζιονιστές, εντελώς ιδιαίτερα από τους ευρωκομμουνιστές. Σύμφωνα με το Σ. Καρίλλιο δε μπορεί κανείς σήμερα να μιλάει για τη βίαιη επανάσταση, όπως κάποτε μίλησαν ο Μαρξ, ο Ενγκελς και ιδιαίτερα ο Λένιν, οι οποίοι "την ιδέα της επανάστασης τη συνέδεσαν με την ιδέα της επαναστατικής βίας". Ο Μπερλίγκουερ, ο Μαρσαί, κλπ. λένε, ότι κάτω από τις σημερινές συνθήκες μόνο με μεταρρυθμίσεις και την ανάπτυξη της αστικής δημοκρατίας μπορεί να φτάσει κανείς στο σοσιαλισμό. Όμως: "Η θέση για τη χρησιμοποίηση της αστικής δημοκρατίας και των αστικών ελευθεριών, σαν δρόμου προς το σοσιαλισμό", λέει ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα, "είναι μια μεγάλη απάτη για τις μάζες, λούστρος για την καπιταλιστική κοινωνία" (Ενβέρ Χότζα, Εκθεση στο 7ο Συνέδριό του ΚΕΑ, σελ. 288, Αθήνα 1976).

Οι κυρίαρχες τάξεις στις αστικές και ρεβιζιονιστικές χώρες έχουν σήμερα όσο ποτέ άλλοτε δημιουργήσει μια γιγάντια στρατιωτικό - γραφειοκρατική μηχανή, η οποία προορίζεται για την καταπίεση των εργαζομένων μαζών και των λαών, για τη διαφύλαξη της κυριαρχίας της καπιταλιστικής μπουρζουαζίας και των ρεβιζιονιστικών κλικών. Τα μέσα για τη συντήρηση αυτής της μηχανής στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία Γερμανίας π.χ. είναι σαράντα φορές μεγαλύτερα από ότι ήταν πριν 25 χρόνια, και οι δυο υπερδυνάμεις, ΕΠΑ και Σοβιετική Ένωση, δίνουν για τη διατήρησή της στρατιωτικής τους μηχανής πάνω από 250 δισεκατομμύρια δολάρια το χρόνο. Οι άμεσες συγκρούσεις μεταξύ της αστικής και ρεβιζιονιστικής αστυνομίας και του στρατού και των εργαζομένων μαζών, που διαδηλώνουν και βρίσκονται απεργίες ενάντια στις δύσκολες συνθήκες τους και τις κοινωνικές αδικίες, γίνονται ολοένα και πιο συχνές. Όχι μόνο σε χώρες όπως το Ιράν, η Χιλή, η Αργεντινή, η Ινδονησία, οι Φιλιππίνες και σε άλλες όπως αυτές, που είναι στο μεταξύ γνωστές για τέτοιες ανατριχιαστικές πράξεις, αλλά και σε άλλες χώρες υπάρχει φασιστική βία και φασιστική τρομοκρατία και η αστυνομία καταφεύγει στα όπλα και σκοτώνει διαδηλωτές. Τα ρόπαλα και οι σφαίρες, οι δολοφονίες και οι βίαιες επεμβάσεις του στρατού και της αστυνομίας αυξάνονται καθημερινά και στην Ιταλία, τη Γερμανία, τις ΕΠΑ, την Πολωνία, την Τσεχοσλοβακία, τη Σοβιετική Ένωση και αλλού. Γεγονός είναι, ότι όταν το προλεταριάτο και οι υπόλοιπες εργαζόμενες μάζες κινηθούν αντίθετα με τη θέληση των ρεβιζιονιστών συνδικαλιστών ηγετών, σταματήσουν έστω και μια μόνο ώρα την εργασία και βγουν στους δρόμους, κλπ., τότε η μπουρζουαζία πετά τις δημοκρατικές της μάσκες και θέτει σε συναγερμό όλα τα ιδρύματά της για να καταπιέσει με τη βία και με βάρβαρο τρόπο τις εξεγέρσεις των μαζών. Αυτές οι καταστάσεις αποδειχνουν, ότι η γενική τάση στη σημερινή καπιταλιστική κοινωνία δεν είναι η διατήρηση και η επέχταση των δημοκρατικών ελευθεριών και δικαιωμάτων, αλλά ο περιορισμός και η κατάργησή τους.

Γι αυτό για το προλεταριάτο και τις πλατιές λαϊκές μάζες δεν υπάρχει άλλη διέξοδος εκτός από εκείνη της βίαιης επανάστασης, της ανατροπής και της συντριβής του αστικού κράτους και της εγκαθίδρυσης της δικτατορίας του προλεταριάτου μέσω της επαναστατικής βίας, μέσω της ένοπλης εξέγερσης. "Το φασιστικό πραξικόπημα στη Χιλή", έχω πει ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα, "διέψευσε ολοκάθαρα, όπως χρόνια πρωύτερα στην Ινδονησία, τις θεωρίες των ρεβιζιονιστών σχετικά με τον ειρηνικό και τον κοινοβουλευτικό δρόμο. Έδειξε ότι οι σιδερένιοι νόμοι της ταξικής πάλης, της επανάστασης και της αντεπανάστασης δεν αλλάζουν σύμφωνα με τα άρρωστα όνειρα και τις υποκειμενικές επιθυμίες των ρεβιζιονιστών" (Ενβέρ Χότζα,

Εκθεση στο 7ο Συνέδριο του ΚΕΑ, σελ. 286, Αθήνα 1976). Η πείρα δείχνει, ότι οι κυρίαρχες τάξεις ποτέ, ούτε και στην περίοδο βαθιών κρίσεων, δεν εγκαταλείπουν με τη θέλησή τους το προσκήνιο της ιστορίας, αυτές πρέπει με τη βία να ανατραπούν.

ΤΟ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΟ - ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ - ΚΟΜΜΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Η νίκη της επανάστασης συνδέεται στενά με το επίπεδο οργάνωσης και διαπαιδαγώγησης της εργατικής τάξης, με το ρόλο του μαρξιστικού - λενινιστικού κόμματος στο επαναστατικό κίνημα.

Στη σημερινή κοινωνία το προλεταριάτο έχει σαν τάξη αυξηθεί και αποτελεί μια μεγάλη κοινωνική δύναμη. Αυτό ισχύει για τις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, όπως οι χώρες της Ευρώπης, οι ΕΠΑ, η Ιαπωνία, ο Καναδάς, κλπ. Αυτό όμως είναι μια πραγματικότητα και στις χώρες της Λατινικής Αμερικής και σε πολλές χώρες της Ασίας και της Αφρικής. Και εδώ είναι το προλεταριάτο μια επαναστατική δύναμη που βρίσκεται σε ανάπτυξη, μια δύναμη, η οποία έχει διαμορφώσει την προσωπικότητά της σαν τάξη, που παίρνει δραστήρια μέρος και στην πρώτη γραμμή του αντιιμπεριαλιστικού και εθνικού απελευθερωτικού αγώνα.

Το προλεταριάτο που έχει συνείδηση της αναγκαιότητας της οργάνωσης, έχει ήδη δημιουργήσει σε πολλές χώρες ή βρίσκεται στο δρόμο να δημιουργήσει τα πραγματικά μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα. Αυτό είναι ένα γεγονός ιδιαίτερης σημασίας, επειδή δίνει την εγγύηση, ότι ο αγώνας της εργατικής τάξης και των επαναστατικών κινήματων αναπτύσσεται με επιτυχία κάτω από την καθοδήγηση αυτών των κομμάτων, κάτω από τη σημαία των ιδεών του μαρξισμού - λενινισμού. Το κόμμα μας Εργασίας έχει στενές αδελφικές και διεθνιστικές σχέσεις με τα πραγματικά μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα πολλών χωρών της Ευρώπης, της Λατινικής Αμερικής, της Ασίας, της Βόρειας Αμερικής, κλπ.

Αυτά τα κόμματα αποδεικνύονται σαν κόμματα της επαναστατικής δράσης, που έχουν αφιερώσει όλη τη δύναμη στη μεγάλη υπόθεση της εργατικής τάξης, της υπόθεσης της επανάστασης, του σοσιαλισμού και της απελευθέρωσης των λαών. Αντισταθήκαν με επιτυχία στις επιθέσεις της μπουρζουαζίας και στις ραδιουργίες των διαφόρων εχθρών, αντιμετώπισαν και την υπονομευτική διασπαστική δράση των κινέζων ρεβιζιονιστών, οι οποίοι με διάφορους τρόπους προσπάθησαν να εμποδίσουν τη δημιουργία και το δυνάμωμα των μαρξιστικών - λενινιστικών κομμάτων, να τα αποπροσανατολίσουν ιδεολογικά και πολιτικά και να τα απομακρύνουν από το δρόμο της επανάστασης.

Η μπουρζουαζία και όλοι οι ρεβιζιονιστές προσπάθησαν και προσπαθούν να αρνηθούν την παγκόσμια ιστορική αποστολή του προλεταριάτου και του μαρξιστικού - λενινιστικού κόμματος του. Μερικοί λένε, ότι το προλεταριάτο έχει εξαφανιστεί, έχει αστικοποιηθεί και έχει ενσωματωθεί στο καπιταλιστικό σύστημα. Άλλοι ισχυρίζονται, ότι σήμερα, ιδιαίτερα στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, ηγετική δύναμη έγινε η διανοήση, ενώ σε άλλες χώρες ο ρόλος του ηγεμόνα πέρασε στην εθνική μπουρζουαζία ή στα διάφορα μικροαστικά στρώματα. Υπάρχουν και άλλοι που δεν θέτουν καθόλου αυτό το πρόβλημα, γιατί κατά τη γνώμη τους η ίδια η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων ανοίγει το δρόμο στους σοσιαλιστικούς μετασχηματισμούς, και μάλιστα η σοσιαλιστική συνείδηση γεννιέται και διαμορφώνεται αυθόρμητα. Σ αυτή τη βάση αρνούνται την αναγκαιότητα του κομμουνιστικού κόμματος της εργατικής τάξης και της επαναστατικής της θεωρίας.

Αυτό το δρόμο της προδοσίας ακολουθούν τώρα και οι κινέζοι ρεβιζιονιστές ηγέτες. Με τη θέση τους για τις "χώρες του τρίτου κόσμου σαν κύρια κινητήρια δύναμη" στην εποχή μας αναγνωρίζουν στη μπουρζουαζία, μάλιστα στα πιο αντιδραστικά της στρώματα που κυριαρχούν σε μερικές χώρες, ηγετικό ρόλο και αρνούνται ανοιχτά τον ηγεμονικό ρόλο του προλεταριάτου. Αυτοί οι εχθροί της επανάστασης πηγαίνουν τόσο μακριά ώστε στην εφημερίδα τους "Λαϊκή Ημερησία" να υποστηρίξουν, "ότι η σημασία της υποστήριξης, που δίνουν οι χώρες του τρίτου κόσμου στο εργατικό κίνημα των αναπτυγμένων χωρών επιβεβαιώνεται ακόμα περισσότερο όσο καλύτερα αυτές οι χώρες παίζουν το ρόλο τους σαν κύριες δυνάμεις στον αγώνα κατά του ιμπεριαλισμού και του ρεβιζιονισμού". Όλα, λοιπόν, τοποθετούνται με το κεφάλι προς τα κάτω. Κατά τη γνώμη τους, όχι μόνο το προλεταριάτο και οι λαοί "του τρίτου κόσμου" πρέπει να αναγνωρίσουν την ηγεμονία της μπουρζουαζίας των χωρών του "τρίτου κόσμου", αλλά και το προλεταριάτο της Ευρώπης και των άλλων αναπτυγμένων χωρών, και μόνο με την υποστήριξή του μπορεί τάχα να προοδεύσει! Περισσότερα δε μπορεί ούτε η ίδια

η μπουρζουαζία να ζητήσει.

Αυτές οι αντιδραστικές θέσεις σκοπό τους έχουν να σαμποτάρουν τον επαναστατικό αγώνα των λαών και της εργατικής τάξης. Τα πραγματικά μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα απέρριψαν αυτές τις αντιμαρξιστικές απόψεις και δουλεύουν για να δυναμώσουν τον καθοδηγητικό ρόλο του προλεταριάτου, που δε μπορεί να αντικατασταθεί ούτε στη σοσιαλιστική επανάσταση ούτε στον αγώνα για ελευθερία και δημοκρατία.

Ένα πρόβλημα πολύ μεγάλης σημασίας για τη νίκη της επανάστασης είναι επίσης εκείνο των συμμάχων και των συμμαχιών. Επειδή βρίσκεται στο κέντρο των επαναστατικών δυνάμεων, το προλεταριάτο συσπειρώνει γύρω του, ανάλογα με το χαρακτήρα της επανάστασης, διάφορες τάξεις και στρώματα του πληθυσμού, τα οποία σ' αυτό ή εκείνο το μέτρο ενδιαφέρονται για τη νίκη της επανάστασης, και τις διαφοροποιεί. Οσο πιο πλατιά είναι η κοινωνική βάση της επανάστασης τόσο καλύτερος είναι και ο κύκλος των συμμάχων του προλεταριάτου και τόσο πιο σπουδαίος γίνεται ο ηγεμονικός του ρόλος σ' αυτές τις συμμαχίες.

Η σωστή πολιτική συμμαχιών εφαρμόζεται από τα μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα στην πάλη τόσο ενάντια στους σεχταριστές όσο και ενάντια στις οπορτουνιστικές στάσεις, που και οι δυο αποτελούν κίνδυνο για τις τύχες της επανάστασης.

Και σ' αυτό το ζήτημα η κινέζικη γραμμή και οι κινέζικες θέσεις είναι αντεπαναστατικές. Οι κινέζοι ηγέτες συνιστούν στους μαρξιστές - λενινιστές, στους επαναστάτες και τους λαούς τη συμμαχία με τη μπουρζουαζία, τις αντιδραστικές κλίκες και τους ιμπεριαλιστές. Αυτοί καλούν τώρα σε ενότητα του "τρίτου κόσμου", σε ενότητα της Ευρώπης, σε ενότητα του "τρίτου κόσμου" με τον "δεύτερο κόσμο" και με τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, κλπ. Αυτή η έκκληση για "ενότητα", οι συμμαχίες τις οποίες κηρύσσουν οι κινέζοι είναι ενάντια στην επανάσταση, ενάντια στον αγώνα των λαών, υπηρετούν την αντιδραστική μπουρζουαζία και τον ιμπεριαλισμό, γι' αυτό καταπολεμούνται και απορρίπτονται από τους μαρξιστές - λενινιστές, τους επαναστάτες και από όλους τους πραγματικά προοδευτικούς και δημοκρατικούς ανθρώπους.

Το προλεταριάτο και τα μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα στις διάφορες χώρες είναι αναπόσπαστο τμήμα των κοινωνικών δυνάμεων που προωθούν το παγκόσμιο επαναστατικό προτσές. Από εδώ απορρέει η αναγκαιότητα της ενότητας, της συνεργασίας, της αμοιβαίας βοήθειας και της υποστήριξης στη βάση των διδασμάτων του μαρξισμού - λενινισμού και των αρχών του προλεταριακού διεθνισμού. Αυτή η ενότητα και αυτή η συνεργασία είναι μια παραπέρα εγγύηση για τη νίκη της επανάστασης.

Οι μαρξιστές - λενινιστές συγκρούστηκαν με τις αντιδραστικές απόψεις των κινέζων ρεβιζιονιστών και τις καταπολέμησαν. Για να αδυνατίσει την επανάσταση, η κινέζικη ηγεσία αντιτάχτηκε επίμονα σε κάθε πρωτοβουλία, σε κάθε ενέργεια, σε κάθε πολυμερή συνάντηση των μαρξιστικών - λενινιστικών κομμάτων για το δυνάμωμα της αλληλεγγύης, της ενότητας και του κοινού τους αγώνα. Η κινέζικη ηγεσία ήταν μόνο υπέρ των διμερών συνομιλιών μεταξύ των κομμάτων, γιατί μ' αυτόν τον τρόπο μπορούσε να ασκεί πίεση στους άλλους, να τους επιβάλλει την οπορτουνιστική της γραμμή, να προκαλέσει σύγχυση στους μαρξιστές - λενινιστές.

Το Κόμμα Εργασίας Αλβανίας και τα άλλα μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα αντιτάχτηκαν εδώ και καιρό σ' αυτή την αντιμαρξιστική γραμμή και σ' αυτές τις διασπαστικές ενέργειες. Ενθάρρυναν και υποστήριξαν κάθε ενέργεια που έχει σκοπό να δυναμώσει τις συνδέσεις και τη διεθνιστική συνεργασία μεταξύ των μαρξιστικών - λενινιστικών κομμάτων. Αυτό το μαρτυρούν η συμμετοχή πολλών αντιπροσωπειών των αδερφών κομμάτων στα συνέδριά μας, οι κοινές ανακοινώσεις μιας ομάδας μαρξιστικών - λενινιστικών κομμάτων της Λατινικής Αμερικής και της Ευρώπης, οι διεθνιστικές εκδηλώσεις στη Γερμανία, την Ιταλία, Πορτογαλία, Ελλάδα, κλπ. Και η δική μας επιστημονική σύνοδος στην οποία συμμετέχουν πολλοί σύντροφοι των αδερφών κομμάτων αυτό μαρτυρά. Ο κοινός αγώνας και τα συμφέροντα της επανάστασης θέτουν σ' όλα τα μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα και σ' όλους τους επαναστάτες το καθήκον να δυναμώσουν παραπέρα την ενότητα, τη συνεργασία και τη διεθνιστική αλληλεγγύη όλων των επαναστατικών δυνάμεων στη βάση του μαρξισμού - λενινισμού και του προλεταριακού διεθνισμού.

Σήμερα ζούμε σε μια εποχή, όπου ο σοσιαλισμός έχει γίνει πολύ δημοφιλής και έχει γίνει

για όλους τους λαούς ένα φλογερό ιδεώδες. Η χρουτσωφική προδοσία και η μετατροπή της Σοβιετικής Ενωσης σε μια αστική, ιμπεριαλιστική χώρα, όπως και το δυνάμωμα των θέσεων του ρεβιζιονισμού στην Κίνα δε μπορούν ούτε τους νόμους της κοινωνικής ανάπτυξης στο σύνολό τους να αλλάξουν ούτε τους νόμους της επανάστασης. Το μέλλον ανήκει στους λαούς, ανήκει στον κομμουνισμό. Γι αυτό το μέλλον, για την προετοιμασία του, δουλεύουν και αγωνίζονται θαρραλέα το προλεταριάτο και τα μαρξιστικά - λενινιστικά κόμματα παντού στον κόσμο. Όλοι οι όροι, αντικειμενικοί και υποκειμενικοί, ωριμάζουν για να μπορέσει αυτό το ιδανικό των μεγάλων κλασικών Μαρξ, Ενγκελς, Λένιν και Στάλιν και όλων των προλεταρίων επαναστατών, οι οποίοι τα δίνουν όλα στις σκληρές ταξικές μάχες για να γίνει η υπόθεση του κομμουνισμού πραγματικότητα. "Ο μαρξισμός - λενινισμός και οι αθάνατες αρχές του", έχει πει ο σύντροφος Ενβέρ Χότζα, "όταν εφαρμόζονται σωστά φέρουν αναπόφευχτα τη συντριβή του παγκόσμιου καπιταλισμού και τη νίκη της δικτατορίας του προλεταριάτου με την οποία η εργατική τάξη εγκαθιδρύει το σοσιαλισμό και προχωρεί στον κομμουνισμό".

Οι αλβανοί κομμουνιστές και ο αλβανικός λαός, κάτω από την καθοδήγηση του Κόμματος Εργασίας Αλβανίας με επικεφαλής το σύντροφο Ενβέρ Χότζα, θα αγωνιστούν και στο μέλλον, όπως ως τώρα, με μαρξιστική - λενινιστική συνέπεια, με αποφασιστικότητα, με ακλόνητη πεποίθηση για τη νίκη της μεγάλης υπόθεσης της επανάστασης και της απελευθέρωσης των λαών. Ο λαός μας και το κόμμα μας θα σταθούν πάντα στο πλευρό των λαών και των επαναστατών όλων των χωρών, στο πλευρό των μαρξιστικών - λενινιστικών κομμάτων και όλων εκείνων που αγωνίζονται ενάντια στους ιμπεριαλιστές και τους διάφορους ρεβιζιονιστές, για την υπόθεση της λευτεριάς, της δημοκρατίας και του σοσιαλισμού.

Η παραπάνω εισήγηση του σύντροφου Ραμίζ Αλία έγινε στην Επιστημονική Σύνοδο (2 - 4 Οχτώβρη 1978) για τα προβλήματα της σημερινής παγκόσμιας ανάπτυξης, που οργανώθηκε από το Ινστιτούτο Μαρξιστικών - Λενινιστικών Μελετών στην Κεντρική Επιτροπή του Κόμματος Εργασίας Αλβανίας.

Η μετάφραση έγινε από τα γερμανικά.